

ловних факторів успіху є чітке комплексне бачення розвитку ситуації та формування ефективних відносин в межах трикутника «влада — бізнес — суспільство».

УДК 336.71:330.322

В. С. Білошапка,

канд. екон. наук, доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО БАНКІНГУ В УКРАЇНІ

Розвиток інститутів, що спеціалізуються на здійсненні інвестиційних операцій, та їх вторгнення в традиційні банківські ринкові ніші призвели до розмивання межі між банківськими та небанківськими сегментами інвестиційного ринку. В цих умовах посилюється спеціалізація в діяльності банків, зокрема — укріплюються позиції інвестиційних банків, особливо з урахуванням здійснюваної модернізації їх структури та функцій, які поєднують у собі «зони відповідальності» класичного банку, інвестиційної компанії та брокера. З 1995 року до числа найбільших фінансових інститутів входять виключно інвестиційні банки, які контролюють близько 80 % цього ринку [1].

Інвестиційні банки можуть виступати центром фінансово-банківських груп, концентруючи поряд із собою відносно самостійні структури — інвестиційні фонди та компанії, консультаційні фірми, трастові компанії тощо.

Протягом останніх десятиліть спостерігається «розмивання» меж між інвестиційними й комерційними банками шляхом прийняття багатьох законодавчих актів, насамперед — банківських нормативів «Базель», що розширюють компетенцію комерційних банків, а також шляхом упровадження нових видів банківських операцій (особливо — з похідними фінансовими інструментами), які прямо не підпадають під існуючі обмеження.

Слід зауважити, що спеціалізовані інвестиційні банки — приватні й державні кредитні інститути з особливими завданнями, що реалізують ряд функцій по стимулюванню інвестиційної активності в різних сферах національної економіки — посіли важливе місце навіть у тих країнах, які мають універсальну структуру кредитної системи [2].

Інвестиційна банківська діяльність є не тільки найбільш престижним напрямком діяльності, але й найбільш прибутковим, тому більшість великих і амбіційних компаній на ринку цінних паперів прагнуть одержати проекти по залученню фінансування, тобто, іншими словами — прагнуть перетворитися в інвестиційні банки.

У літературі розглядають два типи інвестиційних банків [3]. Банки першого типу займаються виключно торгівлею та розміщенням цінних паперів корпоративного сектору економіки, беруть участь у злиттях, поглинаннях та реорганізації бізнесу. Такі банки набули поширення у США, Канаді, Англії, Австралії, де фактично складають інституціональну основу ринку цінних паперів, особливо первинного, тому що обслуговують більшу частину операцій, пов'язаних як із емісією цінних паперів, так і з біржовою торгівлею.

Банки другого типу відіграли важливу роль у розвитку економіки Франції, Італії, Іспанії, Португалії, де змішані або державні інвестиційні банки забезпечили високий рівень довгострокового кредитування промисловості та утворення нових галузей. Вони спеціалізуються переважно на довгостроковому кредитуванні різних сфер господарювання, а також наданні спеціальних цільових проектів, пов'язаних із впровадженням новітніх технологій.

Розглядаючи спеціалізацію банків України в інвестиційній сфері, слід визнати поєднання функцій інвестиційних банків першого та другого типу в спеціалізований інвестиційний банкінг. Через високу потребу економіки в інвестиціях, а отже — і посередниках, що працюють професійно в цій сфері, розвиток спеціалізованого інвестиційного банкінгу на сьогоднішній день є досить перспективним видом діяльності. Сьогодні його можна вважати найбільш затребуваним з боку суб'єктів підприємницької діяльності й одночасно складним для банків з широким колом послуг, пов'язаних з управлінням активами підприємств (первинним розміщенням їх цінних паперів, з операціями з їх цінними паперами на вторинному ринку), наданням їм послуг розрахунково-касового обслуговування, кредитування (у різних формах, в тому числі: синдикованого, консорціумного тощо), проектного фінансування (включаючи консалтингові послуги та послуги щодо управління інвестиційним проектом).

Розвиток спеціалізованого інвестиційного банкінгу в Україні можна розглядати у трьох напрямках:

1) як спеціалізацію в рамках окремого банку — тобто виокремлення відповідних структурних підрозділів, що займаються ви-

ключно здійсненням інвестиційних операцій, у рамках універсальних банків;

2) як спеціалізацію в рамках окремого банку зі створенням нової юридичної особи, тобто покладання інвестиційних функцій на окремі філії великих системних банків або створення ними відповідних дочірніх товариств;

3) як спеціалізацію банківської установи цілком, тобто створення окремого інвестиційного банку, виокремлення для нього відповідної ніші на ринку інвестування.

Список літератури

1. *Прозоров Ю. В.* Інституційні зміни у структурі банківського капіталу та посилення кредитної підтримки інноваційного шляху розвитку економіки / Ю. В. Прозоров // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — Т. 15 : збірник наукових праць : наукове видання. — Суми : Мрія-1 ЛТД ; УАБС, 2009. — С. 3—5.

2. *Кузнєцова А. Я.* Фінансові механізми стимулювання інвестиційно-інноваційної діяльності: монографія / А. Я. Кузнєцова. — Л. : Львів. банків. ін-т НБУ, 2004. — 279 с.

3. Деньги. Кредит. Банки: учебник для вузов / Е. Ф. Жуков, Л. М. Максимова, А. В. Печникова [и др.] ; под ред. академ. РАЕН Е. Ф. Жукова. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 600 с.

УДК 330.322:338.2(477)

Н. О. Бойко,

викладач кафедри банківської справи,
Харківський національний економічний університет

ВПЛИВ ЕФЕКТИВНОСТІ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПРИРІСТ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Для сучасної економіки України характерна необхідність поліпшення інвестиційної активності підприємства з метою виходу із виниклих кризових умов діяльності. Для того, щоб зайняти свою нішу на ринку необхідна модернізація виробничих фондів та використання нових технологій, що потребує додаткових вкладень. У той же час, щоб обґрунтувати будь-які інвестиції необхідно розрахувати їх ефективність, однак на сьогодні не існує єдиної методики їх оцінки, а також відсутній чіткий взаємо-